

עת"א 20/01/11192 - רайл הבסוב נגד שרות בתי הסוהר-מחלקה
האסיר - זימונים, מדינת ישראל - מפלג תביעות תל-אביב

בית משפט המחויזי מרכז-lod

עת"א 20-01-11192 אבסוב (אסיר) נ' שרות בתי הסוהר

בפני כבוד השופט עידו דרוריאן-גמליאל
עוטר: רайл הבסוב (אסיר)
ע"י ב"כ עו"ד ליסטר

- נגד
משיבים:
1. שרות בתי הסוהר-מחלקה האסיר - זימונים
ע"י ב"כ עו"ד אלימלך
2. מדינת ישראל - מפלג תביעות תל-אביב
ע"י ב"כ עו"ד שגב

החלטה

מהות העתירה:

לפני עתירת אסיר המלין על חישוב ימי מאסרו הנוכחי במצטבר לתקופת מאסר קודם שהופקע.

מדובר באסיר זהה לו מאסרו הרביעי והוא מריצה תקופת מאסר כוללת של 24 חודשים ועוד 222 ימים, בגין עבירות של קשירת קשר לפשע לפי סעיף 499 (א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, התפרצויות למקום מגוריים ב כדי לבצע עבירה בצוותא לפי סעיף 406(ב) לחוק, וניסיון גנבה בצוותא לפי סעיף 25 ו-29 (א) לחוק. 222 הימים הצביעו למאסר בגין ביטול שחרור על תנאי בתיק קודם.

במסגרת ההליך העיקרי שהתנהל בבית משפט השלום בתל אביב בפני כב' הש' בקר, הגיעו הצדדים להסדר טיעון אשר כובד על ידי בית המשפט, כך שביום 24.2.19 נקבע על העוטר 24 חודשים מאסר בגין ימי מעצרו. עונש זה כלל שלושה מאסרים מותניים שהופעלו, חלקם בחופף וחלקם במצטבר.

עת ערך שב"ס את חישוב ימי המאסר, קיבל תחילת את גזר הדין כתבו וכלשונו וקבע כי תום ריצוי המאסר יחול ביום 20.6.20 ותום המאסר בגין 3/2 יחול ביום 19.10.20. בהמשך הבחן קצין הכליאה, כי העבירות נשוא פסק דין בוצעו שעה שבה הועתר אסיר ברישון, ביטל את שחרורו על תנאי של העוטר, והוסיף את תקופת התנאי במצטבר למאסר הנוכחי. מתקופת המאסר נוכו ימי המעצר. לגזר דין נוספים אפוא 222 ימי ההפקעה לריצוי בפועל, ועל כך מלאן העוטר.

מהלך הדברים:

ביום 22.10.19 הגיע העוטר בקשה מוסכמת לבית משפט השלום להבהת גזר הדין. בבקשתו התבקש בית המשפט לקבל את עמדת הצדדים לפיה גזר הדין והעונש חלים מיום 24.2.19, הוא יום מתן גזר הדין, ולא מיום 11.6.18 - יום מעטו של העוטר. עוד הסכימו הצדדים כי יש לנוכח את מנין הימים מיום 11.6.18 ועד ליום 24.2.19. בית המשפט נתן החלטה בפתחית ובזה נתן תוקף להסכמה הצדדים.

ציוון כי עת הגיעו הצדדים להסדר הטיעון, לא יהיה בידי עית המאשימה כמו גם בידי עית בית המשפט, נתן מהותי לפיו ביצוע העוטר את העבירות המיוחסות לו שעה שבה אסיר ברישוי. גם בבקשתה הבאה לא צוין ولو ברמז, כי בבקשתה נדרשת לאור קשיים בחישוב המאסר נכון להיות אסיר ברישוי בשעת ביצוע העבירות. לעומת זאת צוין בבקשתה כי "ולמרות שהח"מ סבור כי פסה"ד מדובר בדבר בעד עצמו, על מנת שגורמים אשר פסק דין אינם נהיר להם, מתבקש בית המשפט הנכבד להבהיר את גזר הדין...".

שב"ס סרב לשנות את חישוב הפקעת התנאי במצטבר, וטען כי חישוב המאסר תקין והחלטת השופט היא ההחלטה "שלא יכול השופט לחתה", אך שהסכנות הצדדים אין תקפות, אין חוקיות ולכך בטלוות.

שב"ס קבע את יום 18.6.11 כיום תחילת ריצוי העונש בתיק הנוכחי וזאת לאחר ניכוי ימי המעצר.

העוטר פנה בבקשת דוחופה לחזירה מהודיה / או הבהת גזר דין. במסגרת הדיון בהבירה הتبיעה, כי לא הייתה מודעת בעת הצגת הסדר הטיעון, לאויה תקופת הפקעה אף מכל מקום אין אפשרות חוקית להיעתר לבקשת הנאשם וכי עליו לטפל בעניין בדרך של עתירת אסיר.

התביעה תמכה טענותיה בחוק ובפסיקה. בהתייחסו לכך, במסגרת החלטתו, העיר בית המשפט כי: "...כלל לא ברור שבאותם מקרים הסכימה הتبיעה, בעת מתן גזר דין, ولو בטעות שבתום לב, כבמקרה כאן, לניכוי ימי מעצר שמקורות בשליש מופקע".

בית המשפט הציע לצדים לגבש הסכמה לפייה מחצית מתקופת הפקעה תרוצה בחופף לעונש שהושת על הנאשם ומהציתה במצטבר. ההגנה הסכימה להצעה אך התביעה סירבה לה.

בית המשפט קבע כי הגם שיש ממש בבקשת הנאשם, אין לבית המשפט הסמכות להכריע בה.

טענות העוטר:

ב"כ העוטר טען כי חישוב ימי המאסר בטעות יסודו שכן כאשר ניתן גזר דין, העוטר לא יהיה אסיר אלא עצור עד תום ההלכים, ובתקופה זו ריצה את השלישי שהופקע, כך שכאשר ניתן גזר דין סימן העוטר את תקופת התנאי. יחד עם זאת עתר ב"כ לקייז ימי המעצר ממאסרו הנוכחי.

עוד טען ב"כ העוטר כי היה על התביעה לדעת על הפקעת השלישי והשלכות הנובעות מכך. שתיקתה בעניין יקרה הסתמכות בלב העוטר. מתקuida של התביעה היה לציין נתן זה ואין זה מתקיים של העוטר לדעת מהי שמעות סעיפי החקוק. בשל העוול שנגרם לעוטר ונסיבותיו הייחודיים של המקרה, על בית המשפט להורות על חישוב הימים כמתבקש

בעתירה, הינו כמסוכם בהסדר הטיעון.

עמדת שב"ס - משב 1:

בתגובה ציין המשב את סעיף 22א לחוק שחרור על תנאי מאסר, תשס"א-2001 הקובע את סדר נשיאת המאסר, לאחר ביטול שחרור על תנאי. לטענתו فعل באופן מקצתוי וטענת העותר להפעלת המאסרם בחופף נדחתה. אישור השהייה שנמסר בתחילת היה שגוי ותוקן בהמשך. עוד הוסיף המשב ואמר שתכלית החוק אינה להוציא את העותר נשכר בדיון, שהרי ביצעה עבירות פליליות במהלך תקופת השחרור על תנאי..

עמדת מפלג תביעות - משיבה 2:

נציג מפלג תביעות טען כי יש לדחות את העתירה הן מן הטעם הפרוצדורלי, אשר פורט בתשובה שב"ס, והן מן הטעם המהותי. לא נוצר עיוות דין מצדיק אימוץ פתרון שיש בו לגבור על הוראות החוק. למעשה, העותר יצא נשכרמאי ידיעת התביעה על הפרת תנאי שחרורו, שכן לו היה הדבר בידיעת התביעה היה מוצע לעותר, במוג"ם על הסדר הטיעון, עונש חמור יותר. כך, בסופו של יום, יצא העותר נשכר מההסדר בעניינו והתוכזאה מאוזנת. עוד נטען כי התביעה לא ידעה ולא יכולה לדעת על הפקעת השלישי וRICTO תקופת מאסר נוספת לא הובא לידיועתה.

דין ומסקנות:

לשון סעיף 22א לחוק שחרור על-תנאי מאסר, תשס"א - 2001, שעניינו סדר נשיאת מאסר לאחר ביטול שחרור על תנאי, מובנת וברורה ואיננה ניתנת להtanha. כך קובע הסעיף:

"על אף הוראות סעיף 45 לחוק העונשין, בוטל שחרורו על תנאי של אסיר לפי סעיפים 20 עד 22, ישא האסיר את יתרת תקופת המאסר שעליו לשאת בשל ביטול שחרורו לפני ובמצטבר לכל מאסר אחר שהוטל עליו, ואם עבר עבירה נוספת תקופת התנאי - גם לפני ובמצטבר לכל מאסר שיוטל עליו בשל אותה עבירה; היה האסיר נשא מאסר בעת שבוטל שחרורו, יוספק אותו מאסר לשם נשיאת יתרת תקופת המאסר שעליו לשאת בשל ביטול השחרור וישוב ויימשך מתום אותה תקופה...".

על פי הדיון, היה על העותר לרצות תחילת את תקופת ההפקעה ולאחריה את תקופת מאסרו המאוחר, אשר ממנו יונכוימי מעצרו. כך על פי הדיון וכך אף נהגו בתיהם המשפט בנסיבות דומות אשר פסיקתם יפה גם לעניינו:

ברע"ב 3697/12 **איאד אבו עמר נ' שב"ס** (2012) נקבע כי לא ניתן לרצות תקופה של אי רצוי מאסר עקב שחרור על תנאי, בחופף לתקופה של מאסר בפועל עליה הורה בית המשפט בתיק מאוחר.

ברע"ב 436/11 **איאד חמד נ' שב"ס** (2011) נקבע שבטרם ירצה נאשם את תקופת המאסר המאוחרת שהוטלה עליו - עליו לרצות את ימי תקופת השחרור שהופקעה. תקופת המאסר החדשה מקוזמת וכוללת בתוכה את מנין ימי המעצר. באותו עניין ביקש הנאשם, כנטען גם בבקשתו שלפניו, שתקופת המעצר תקוזה הן מתקופת ההפקעה והן מן העונש שהוטל בתיק החדש, אך לכך אין עיגון בלשון החוק או בתכליתו.
עמוד 3

בע"פ 4654/03 **חרבolid נ' מ.י.** (2006) טענה התביעה כי העוור הוא שהסתיר מבית המשפט את ההחלטה בדבר ביטול שחרורו על תנאי ואין לו להלן אלא על עצמו על שבחר להתנהל כך. כב' הש' ארבל דחתה טענה זו וקבעה כי מחובתן של רשותות התביעה להביא לפני בית המשפט את מלא המידע הרלוונטי שברשותן. המידע הגיע למאשימה ולא מוטל על הנואם לחשוף פרטיים אלו בפניה.

יחד עם זאת הוסיף הש' ארבל כי לא הובהר באותו מקרה על מה ביסס הנואם סברתו כי ירצה אך ורק את עונש המאסר בתיק החדש ולא עלה בידו להצביע על כל מקור שעליו נשמכת צפיה זו. וכך גם בענייננו. הגם שעល התביעה מוטלת חובת איסוף המידע הרלוונטי הרי תוצאה לפיה יצא העוור נשכר שעה שנתקט משנה עורמה והסתיר את עובדת היותו אסיר ברישון, איןנה תוצאה רואה.

עוד נקבע בעניין **חרבolid נ' מ.י.** כי שיקול דעתו של בית המשפט מצומצם שעה שהוא דין באישומים שעוניים עבירות שבוצעו במהלך תקופת התנאי. אין באפשרות בית המשפט להורות על חפיות עונשים בין תקופת ההפקעה לבין עונשים אותם מצא להטיל בתיק בו הוא דין. החוק קובע בהoir עצמו באופן בהיר וברור ובלשון חד משמעית, שאינה מותירה פתח לשיקול דעת.

ומכאן למקורה הפרטני בו עסקין, המתאפשר בקיומו של הסדר טיעון וקיים של בקשה להבהרת מועד תחילת המאסר שאושרה על ידי בית משפט.

הסדר הטיעון התקיים רק לתקין שהיה בפני בית המשפט ולኒקו ימי המעצר בגיןו.

תקופת המאסר אותו עתיד העוור לרצות בגין התקין שבណזן חושבה הלכה למעשה כך שהסדר הטיעון עצמו לא השתנה אלא המשיך לשקף נכון את רצון הצדדים. ההסכמה בין הצדדים נגעה לתקין הנוכחי בלבד ולמקרים שלא תקין שהופעלו בו. הסכומות אלו נותרו על כן. הצדדים לא התקיחסו כלל לנושא ההפקעה ומשכך נהג שב"ס דין שעה שהוסיף להסכמה בין הצדדים את התקופה שהופקעה, כנדרש על פי חוק.

אני מוצא שיש לזכות העוור בטובת הנאה נוספת לעוטר, שביצע עבירות בתקופת התנאי. טובת הנאה ראשונה ניתנה לו שעה שניית בו אמון והוא שוחרר על ידי ועדת השחרורים קודם למועד סיום מאסרו. טובת הנאה שנייה ניתנה לו שעה שנייהמאי ידיעת המאשימה אודות הפרת התנאי. שכן, כפי שטענה משבה 2, לו היה נתון זה בידיעתה היה העונש, אותו הייתה מציעה בהסדר, עומד על רף גובה יותר.

זאת ועוד, קיבלת עמדת העוור טוביל למצו בו יבוטל למעשה חלק מגזר הדין הקודם בעניינו של העוור. אותו גזר דין אשר ניתן על ידי ערוכה אחרת, ניתן תוך כוונה שיקויים או שינוי ממנו שליש אך בוודאי לא על מנת לבטלו כליל שעה שהעוור ממשיך בפעולתו העברנית.

סוף דבר, נראה כי חרף ייחודיות המקירה וטענות ב"כ העוור לעיוות ופגיעה בעוטר, לא יצאת תחושת הצדקה נפסדת מעולם עמידתם של המשיבים על קיומ הוראות החוק.

לפיכך נדחתת העתירה.

עתוקים לצדים.

ניתנה היום, י"ח שבט תש"פ, 13 פברואר 2020, בהעדך
הצדדים.